

STERK EN SOCIAAL

**Verkiezingsprogramma Partij van de Arbeid Tholen
afdeling Tholen**

**gemeenteraadsverkiezingen gemeente Tholen
19 maart 2014**

Inhoud

	<u>Blz.</u>
Voorwoord	3
Samenvatting verkiezingsprogramma 2014-2018	4
1. Partij van de Arbeid Tholen	6
2. Werk, inkomen en economie	8
3. Zorgen voor meedoen	11
4. Onderwijs, jeugd en zorg	14
5. Wonen	16
6. Veilige dorpen	18
7. Sport en cultuur	19
8. Natuur, milieu, landschap en verkeer	20
9. De financiën van de gemeente Tholen	22
10. Risico's onderkennen	23

Voorwoord.

Keuzes maken maar niemand uitsluiten

In dit verkiezingsprogramma verwoorden we welke keuzes er vanuit de Partij van de Arbeid Tholen in Tholen worden gemaakt en wat dit betekent voor de komende raadsperiode in de gemeente Tholen. Vanuit onze waarden en onze sociaaldemocratische visie. Wij hechten aan solidariteit en rechtvaardigheid, aan een samenleving waarin voor ieder plaats is en waaraan iedereen bijdraagt en waar we niemand uitsluiten. Dat betekent niet dat we onze ogen sluiten voor de realiteit.

Invulling geven aan een solidaire samenleving

Forse bezuinigingen nopen tot keuzes. Het is voor onze lokale Partij van de Arbeid Tholen van groot belang dat wij voor de komende Gemeenteraadsverkiezingen een heldere koers verwoorden in dit verkiezingsprogramma en daarmee aangeven op welke wijze wij laten zien hoe we invulling geven aan een solidaire samenleving.

Steeds meer verantwoordelijkheid bij de gemeente

De gemeente krijgt steeds meer taken en verantwoordelijkheden in het sociale domein. De regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt en de overheveling van delen van de AWBZ naar gemeenten zijn de meest recente voorbeelden. In 2015 wordt de decentralisatie van de Jeugdzorg verwacht.

De rol en de verantwoordelijkheid van de gemeente wordt alleen maar groter.

Bestuur van de
Partij van de Arbeid
Afdeling Tholen

Voorzitter

Jan Kettelerij

Samenvatting Verkiezingsprogramma 2014 – 2018

Sterk en sociaal

Keuzes maken maar niemand uitsluiten

Wij hechten aan solidariteit en rechtvaardigheid, aan een samenleving waarin voor ieder plaats is en waaraan iedereen bijdraagt en waar we niemand uitsluiten. Een samenleving waarin we ons veilig voelen en met elkaar leven, solidair en respectvol. Met veel inwoners van onze gemeente gaat het goed. Maar we sluiten onze ogen niet voor problemen die zich ook bij ons voordoen. Nog steeds groeien kinderen in armoede op; ook op Tholen. De gemeente Tholen krijgt steeds meer taken en verantwoordelijkheden in het sociale domein, daarmee wordt haar rol en verantwoordelijkheid steeds groter. Dat, samen met forse bezuinigingen betekent dat de komende raadsperiode lokaal belangrijke keuzes gemaakt moeten worden.

Minder beschikbare middelen.

Door de financieel-economische crisis en de bezuinigingen van de landelijke overheid worden de financiële mogelijkheden van de gemeente steeds kleiner. Voorzieningen komen zwaar onder druk te staan wat om creatieve oplossingen vraagt en waar inwoners een bijdrage aan moeten leveren. Ook de gemeentelijke organisatie moet daar een bijdrage aan leveren maar moet ook slagvaardig zijn om te kunnen werken aan de lokale samenleving zoals die ons voor ogen staat. Dit betekent voor een kleine gemeente als Tholen dat er meer regionale samenwerking nodig is. Op veel terreinen, zoals bijvoorbeeld de arbeidsmarkt, economische zaken en de woningmarkt mogen gemeentegrenzen geen belemmeringen vormen maar is een regionale aanpak gewenst. Wij zijn geen voorstander van een wildgroei van nieuwe gemeen-schappelijke regelingen of andere vormen van regelingen die niet direct democratisch zijn gelegitimeerd.

Voorrang geven aan.

Werk en economie

Werk is ontzettend belangrijk voor mensen. Het verschaft niet alleen inkomen, maar draagt ook bij aan eigenwaarde en sociale contacten. Werk houdt mensen betrokken bij de samenleving. Nu de werkloosheid zo hoog is opgelopen verwachten we wel dat iedereen actief blijft, bijvoorbeeld met stages of door het doen van onbetaald werk of het volgen van scholing. Kortom, meedoen om zo snel mogelijk uit te kunnen stromen naar (betaald) werk. Economische groei creëert banen. De gemeente moet daar samen met de ondernemers in onze regio mee aan de slag (Plan van de Arbeid). Bedrijven horen zich thuis te kunnen voelen in onze gemeente. Daarom moet er gezorgd worden voor een mooie gemeente, die goed bereikbaar is en waar onderwijs, overheid en bedrijfsleven nauw samenwerken. Het is belangrijk dat ondernemers kunnen ondernemen en niet verzand raken in bureaucratie.

Onderwijs, jeugd en zorg

Kinderen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen, zowel op school als thuis. De gemeente moet zich verantwoordelijk voelen voor goed onderwijs voor alle kinderen. Daarom voert de gemeente een eigen lokaal onderwijsbeleid, gericht op het goed presteren van scholen en leerlingen.

Nu de Jeugdzorg vanaf 2015 een verantwoordelijkheid wordt voor de gemeente moet meer de nadruk komen op preventie en minder op repressie inzetten. Een integrale benadering op de terreinen AWBZ en Jeugdzorg maar ook het passend onderwijs is van groot belang.

Prettig leven en wonen

Wij willen investeren in betaalbare woningen en goede bereikbaarheid van leefbare dorpen. Een evenwichtig en eerlijk woonbeleid, waarbij er voldoende sociale woningen beschikbaar zijn, waarin eigen woningbezit voor brede groepen bereikbaar blijft. Demografische ontwikkelingen geven aan dat er op termijn sprake is van krimp in de regio Tholen en West-Noord-Brabant. Het is van groot belang om samenhang te brengen in de investeringen op lange termijn in het wonen. Daarbij is regionale afstemming noodzakelijk.

Risico's onderkennen

Sinds vijf jaar kampt Nederland met de economische crisis. Met minder beschikbare middelen, veranderingen op de woningmarkt, een te verwachten toenemend beroep op de bijstand en het decentraliseren in 2015 van AWBZ zorgtaken, de jeugdzorg en de participatiewet nemen de risico's voor onze gemeente toe. De Partij van de Arbeid Tholen sluit haar ogen niet voor deze realiteit.

Dat betekent in Tholen voor de komende raadsperiode:

Werk, inkomen en Economie

Houvast en vooruitgang

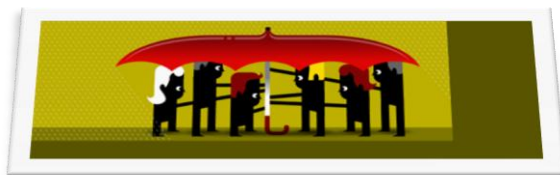
- Regionaal Plan van de Arbeid
- Lokale ondernemers betrekken bij aanbestedingen
- Aanbieden stage- en werkervaringsplaatsen
- Aanpak jeugdwerkloosheid
- Armoede voorkomen

Onderwijs

Geef het beste voor de toekomst

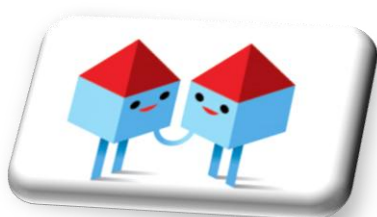
- Goed onderwijs voor iedereen
- Scholen en omgeving zijn veilig
- Geen leerling op achterstand
- Vroegtijdige schoolverlaters voorkomen
- Bij jeugdzorg inzetten op preventie

Zorgen voor meedoen

Voor als je een zetje in de rug nodig hebt

- Zorg is een verantwoordelijkheid voor ons allemaal
- Samenwerken aan een goede zorg, zoveel mogelijk bij je thuis
- Ouder worden in je eigen buurt
- Armoedebestrijding en hulp bij schulden
- Dakloosheid en verslaving tegengaan

Prettig leven en wonen in een groene woonomgeving

*Samen wonen en leven in goede, betaalbare huizen
in een ongedeelde samenleving.*

- Voldoende betaalbare woningen voor iedereen
- Woonlasten integraal beoordelen
- Bouwen van energiezuinige en nultrade woningen
- Dorpen integraal aanpakken via “gedragen” dorpsplannen
- Cultuur en sport faciliteren en bereikbaar voor iedereen

1. Partij van de Arbeid Tholen

Solidair is onze samenleving, zelfredzaam zijn onze burgers, ondersteunend is onze overheid.

Rijkdom en armoede.

Met veel inwoners van onze gemeente gaat het goed. We leven in een rijk land en in een rijk deel van de wereld. Maar we sluiten onze ogen niet voor problemen die zich ook in onze gemeente voordoen. Nog steeds groeien kinderen in armoede op; ook op Tholen.

Eenzaamheid, uitsluiting en anonimiteit komen ook in onze gemeente voor. Niet iedereen in onze gemeente heeft dezelfde kansen om iets van het leven te maken. Nog steeds geldt: hoe hoger het inkomen, des te beter de gezondheid.

Om al deze redenen zijn de idealen van de Partij van de Arbeid ook in Tholen in 2014 nog hard nodig

Een samenleving waar iedereen aan meedoet

Solidair.

De Partij van de Arbeid Tholen wil dat we in onze gemeente werken aan een *solidaire* samenleving waarin iedereen een fatsoenlijk bestaan heeft en waarin iedereen de mogelijkheid en gelijke kansen heeft om vooruit te komen en iets van zijn leven te maken. Hierbij sluiten we niemand uit en dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten.

Wij leggen ons niet neer bij armoede en onrecht. Het is in onze geïndividualiseerde samenleving een opdracht voor de overheid om, *samen* met bewoners, solidariteit te organiseren. We willen geen samenleving waarin mensen langs elkaar heen leven, wij willen een samenleving waarin we *mét* elkaar leven.

Respectvol.

De Partij van de Arbeid Tholen wil een *respectvolle* samenleving. Onze samenleving is een samenleving waarin iedereen actief deelneemt, naar eigen mogelijkheden. Burgers zijn zelfredzaam. Wie dit (even) niet is, krijgt een steuntje in de rug. In eerste instantie vanuit zijn omgeving maar als dat niet kan, zorgt de lokale overheid voor een goed vangnet. Ook als je (even) hulp nodig hebt, tel je volwaardig mee. Die ondersteuning is altijd gericht op het zoveel mogelijk herwinnen van de eigen kracht, is dicht bij de mensen georganiseerd, met meer aandacht en minder bureaucratie. De Partij van de Arbeid Tholen verwacht dat mensen actief deelnemen aan de samenleving. In eerste instantie via een betaalde baan, en als dat niet lukt via stages of vrijwilligerswerk. Voor de Partij van de Arbeid Tholen geldt dat de gemeente blijvend zal moeten faciliteren!

Veilig.

Wij willen een *veilige* samenleving. Je veilig voelen in je eigen huis, in je directe omgeving is een recht waar we ons hard voor maken. Veiligheid is een prioriteit van de Partij van de Arbeid Tholen. Zowel preventie als repressie willen we proberen te verbeteren onder ander door in de jaarplannen van de politie aandacht te vragen voor preventie en met burgers in gesprek te gaan of buurtcomités een bijdrage kunnen leveren.

De Partij van de Arbeid Tholen kiest voor een samenleving met zorg voor elkaar. Zorg is niet alleen een verantwoordelijkheid van de overheid maar een taak van ons allemaal. Iets voor elkaar betekenen en elkaar helpen als het nodig is. Dat maakt onderdeel uit van ons ideaal van solidariteit. Als Partij van de Arbeid Tholen vinden we dat onze gemeente juist dat moet stimuleren en waar we zelf een bijdrage aan leveren door ons ombudsteam duidelijker te presenteren (tel: 06-23960267).

Iedereen doet mee.

De samenleving die ons voor ogen staat is een samenleving waar iedereen meedoet; met elkaar en voor elkaar. In onze samenleving willen wij het beste onderwijs voor alle kinderen. Wij vinden dat de gemeente mede verantwoordelijk is voor een zo hoog mogelijke kwaliteit van het onderwijs, voor gelijke kansen van kinderen en voor een goede huisvesting van de scholen.

Cultuur en sport brengen mensen bij elkaar en dragen bij aan de sociale cohesie van een gemeenschap. Door sport en beweging te faciliteren investeren we in de gezondheid van mensen, in het bevorderen van participatie en sociale samenhang voor zowel jongeren als ouderen. Daarom is het belangrijk dat sport voor iedereen toegankelijk is. Wij vinden dat inkomen of een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking daar geen belemmering voor mag zijn.

Betaalbaar wonen.

In onze samenleving heeft iedereen recht op een goede en betaalbare woning. Wij streven naar een evenwichtig en eerlijk woonbeleid waarbij er voldoende sociale woningen beschikbaar zijn, waarin eigen woningbezit voor brede groepen bereikbaar blijft. De grote Thoolse projecten, thans in uitvoering, worden afgemaakt. Met nieuwe en risicovolle projecten wordt een pas op de plaats gemaakt.

Gemeentelijk beschikbare middelen.

Financiën.

Door de financieel-economische crisis en de bezuinigingen van de landelijke overheid worden de financiële mogelijkheden van de gemeente steeds kleiner. Ook de gemeentelijke organisatie moet een bijdrage leveren aan noodzakelijke bezuinigingen. Voor de Partij van de Arbeid Tholen is prioriteiten stellen dé uitdaging in de komende raadsperiode.

Samenwerken

Om te kunnen werken aan de lokale samenleving zoals die ons voor ogen staat, is een gemeente nodig die slagvaardig is, die de taken waarvoor zij staat goed kan uitvoeren. Dit betekent voor een kleine gemeente als Tholen dat er meer regionale samenwerking nodig is. Op veel terreinen, zoals bijvoorbeeld de arbeidsmarkt, economische zaken en de woningmarkt, mogen gemeentegrenzen geen belemmeringen vormen maar is een regionale aanpak gewenst. De Partij van de Arbeid Tholen is geen voorstander van een wildgroei van nieuwe gemeenschappelijke regelingen of andere vormen van regelingen die niet direct democratisch zijn gelegitimeerd. Wij zijn geen voorstander van gemeentelijke herindeling, andere vormen van samenwerking liggen meer voor de hand.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Gemeenteraadsleden van de PvdA

- Gemeenteraadsleden zijn in de eerste plaats volksvertegenwoordigers. We staan in nauw contact met bewoners, maken waar mogelijk gebruik van hun kennis en ervaring en leggen over standpunten en besluiten voortdurend verantwoording af.
Het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod - voor allen die zich in de gemeente Tholen bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld – het uitgangspunt is. Dit discriminatieverbod geldt ook voor de seksuele geaardheid van onze inwoners.

Beleidsinbreng bij de gemeente Tholen

- De gemeente Tholen stelt zich dienstbaar op. De gemeente is er voor de bewoners, niet andersom. We zien bewoners als verantwoordelijke burgers die het beste met onze gemeente voor hebben. Voor onverschilligheid is geen plaats.
- De gemeente Tholen heeft één aanspreekpunt (loket) voor bewoners en ondernemers. Kom je bij het loket dan word je binnen 15 minuten geholpen en je vraag wordt in 80% van de gevallen direct beantwoord zonder doorverwijzing naar weer een andere ambtenaar.
- Bureaucratie en regeldrift samen met bewoners en ondernemers aanpakken. Regels zijn er om bewoners en bedrijven te helpen, niet om ze dwars te zitten. We schaffen overbodige regels af.
- De gemeente Tholen heeft een verbindende rol. Zij brengt bewoners, bedrijven en instellingen bij elkaar om samen te werken aan de toekomst van de Thoolse kernen. Hiermee kan zij het vertrouwen van bewoners winnen. We combineren daadkracht met draagvlak.
- Wij besteden alleen overheidstaken uit als marktpartijen deze echt beter en goedkoper kunnen uitvoeren. Verdere uitbesteding van taken en marktwerking heeft niet onze voorkeur.
- Regionale samenwerking is op onderdelen noodzakelijk. Op economisch en sociaal terrein is hier winst te behalen, zeker nu de lokale overheid voor steeds meer taken op het gebied van zorg, welzijn en sociale zekerheid verantwoordelijk is. Dit mag echter niet leiden tot een nieuwe vorm van centralisme die slecht democratisch controlebaar is; geen Gemeenschappelijke Regelingen.

Bewoners van de gemeente Tholen

- De Partij van de Arbeid Tholen wil zoveel mogelijk gebruik maken van betrokken bewoners die het beste met de gemeente Tholen voor hebben. Veel bewoners zetten zich graag in voor de lokale samenleving. Waar mogelijk betrekken we bewoners in een zo vroeg mogelijk stadium bij belangrijke keuzes. Dat komt het beleid ten goede: de kans op succes is groter als bewoners weten dat ze invloed op het beleid hebben.

2. Werk, inkomen en economie.

Houvast en vooruitgang

Werk, werk, werk.

De arbeidsmarkt.

De arbeidsmarkt houdt niet op bij de gemeentegrens van Tholen. Kansen in de regio voor onze inwoners behoren benut te worden. Werkgevers wordt hulp geboden bij het vinden van werknemers en het aanvragen van vergunningen, en het ondernemen moet gemakkelijker worden gemaakt.

Werkzoekenden proberen we zo snel mogelijk bij een werkgever geplaatst te krijgen en als dat niet kan zoeken we naar andere activiteiten. Voor iedereen die geen werk heeft is er het vangnet van de bijstand.

De Partij van de Arbeid Tholen verwacht wel dat iedereen actief blijft, bijvoorbeeld met stages of door het doen van onbetaald werk of het volgen van scholing. Kortom, meedoen om zo snel mogelijk uit te kunnen stromen naar (betaald) werk.

Werk

Werk geeft zelfrespect, brengt zelfstandigheid mee en is de aanjager van integratie en participatie. Daarom moeten zoveel mogelijk inwoners aan het werk; juist in deze tijd met grote werkloosheid. Onze Thoolse droom is voor iedereen een baan. Maar wel goed werk met een loon volgens de CAO en betrokkenheid bij het eigen bedrijf. Andersom verwachten we van het bedrijf betrokkenheid bij werknemers en de lokale samenleving. We spannen ons, samen met ondernemers, extra in om jeugdwerkloosheid te verminderen en te voorkomen. We bevorderen kennisinnovatie. Hiervoor is een goede samenwerking nodig tussen onderwijs en bedrijfsleven. Zo verbeteren we de afstemming tussen opleidingen en beschikbare banen, gericht op uitbreiding van lokaal sterke sectoren.

Inkomen.

Een inkomen zorgt voor zelfstandigheid en creëert kansen. Juist in deze tijd van economische malaise willen we kwetsbare mensen blijven ondersteunen door onder andere een activerende armoede-aanpak. Het is onacceptabel dat er in Tholen kinderen opgroeien in armoede.

Economie.

Economische groei creëert banen. In de gemeente Tholen is zoals in vele gemeenten sprake van een tekort aan mensen in de zorg en techniek. De gemeente moet dat samen met de partners in onze regio oplossen. Bedrijven horen zich thuis te kunnen voelen in onze gemeente. Daarom moet er gezorgd worden voor een mooie gemeente, die goed bereikbaar is en waar onderwijs, overheid en bedrijfsleven nauw samenwerken. Het is belangrijk dat ondernemers kunnen ondernemen en niet verzand raken in bureaucratie.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Werk, werk, werk

De arbeidsmarkt.

Plan van de Arbeid.

- In regionaal verband maken we ons sterk voor een Plan van de Arbeid voor onze regio. Hierin worden alle groepen betrokken: jongeren, ouderen, mensen met een beperking en mensen die vrijwilligerswerk doen. Samen met de mensen zelf, het bedrijfsleven, het midden en klein bedrijf, uitzendorganisaties en andere instanties wordt dit plan gemaakt zodat het in 2015 kan draaien.
- Dit plan is gericht op uitbreiding (of minimaal behoud) van de werkgelegenheid en het aantal arbeidsplaatsen, de verbetering van de afstemming tussen vraag en aanbod, het creëren van leerwerkplaatsen, stageplaatsen en participatiebanen en met speciale projecten voor 45-plussers.
- Met een gemeenschappelijke en gecoördineerde werkgeversbenadering in onze regio worden werkgevers ondersteund en dat maakt hun taak lichter, maar ze moeten dan wel hun eigen verantwoordelijkheid oppakken. Bijvoorbeeld door het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten. De gemeente Tholen heeft daarbij een voorbeeldfunctie.

Werk

Extra maatregelen voor werkgelegenheid

- De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven door voldoende stageplekken en werkervaringsplaatsen (10 procent ten opzichte van het aantal medewerkers) aan te bieden binnen de eigen organisatie en 5 procent van de arbeidsplaatsen te reserveren voor langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten.
- Aanbestedingen worden alleen gegund onder de voorwaarde dat de aannemende partij minimaal 5 procent van de aanneemsom gebruikt voor de inzet van langdurig werklozen, jongeren en arbeidsgehandicapten. Dit

heet Social Return on Investment. Dit wordt toegepast bij alle projecten (fysiek, infra en sociaal) en bij de inkoop van diensten en producten door de gemeente.

Stimulerende maatregelen voor ondernemers

- De regels voor aanbestedingen worden zo toegepast dat het voor lokale ondernemers aantrekkelijk is om in te schrijven op aanbestedingen.
- Bij (bouw)projecten van de gemeente worden in de aanbestedingsprocedure voorwaarden opgenomen waardoor het project conform het leer/werk-traject 'leerling bouwplaatsen' wordt ingericht en uitgevoerd.

Jongeren en werk

- Jongeren onder de 27 jaar volgen onderwijs, hebben een baan of combineren onderwijs met werk. Het uitgangspunt voor leerplicht en toeleiding naar werk is 'school eerst'.
- De aanpak van de jeugdwerkloosheid van het grootste belang. Hiervoor wordt in onze regio samen met jongeren, onderwijs en bedrijfsleven een aanvalsplan ontwikkeld tegen de jeugdwerkloosheid als onderdeel van het Plan van de Arbeid.
- De gemeente Tholen moet als organisatie stageplaatsen en werkervaringsplaatsen aanbieden. Zo kan zij ook beter afspraken hierover maken met andere bedrijven in de regio om stage- en werkplekken te creëren.
- Discriminatie op de regionale arbeidsmarkt moet bespreekbaar worden gemaakt met werkgevers- en werknemersorganisaties, om zo de verschillen in kansen en positie van allochtone en autochtone jongeren op de arbeidsmarkt te verkleinen.
- Het behalen van een startkwalificatie is cruciaal.
- Jongeren die speciale aandacht nodig hebben, krijgen dit ook.

Hulp wordt verstrekt aan:

Bijstandsgerechtigden

- Zij moeten actief geholpen worden bij het vinden van werk. Vanuit de mogelijkheden van elke bijstandsgerechtigde wordt er gekeken naar de aansluiting op de arbeidsmarkt en wat er nodig is (scholing, stage of onbetaalde arbeid) om die aansluiting te verbeteren.
- Zij leveren een tegenprestatie (wederkerigheid-principe). Hiervoor maken zij zelf een plan. Indien dit niet lukt, moet de gemeente daarbij helpen.
- Zij werken maximaal twintig uur per week onbetaald als tegenprestatie voor hun uitkering.
- Wie een fatsoenlijk werkaanbod weigert, wordt gekort op de uitkering. Dit gebeurt ook als iemand afspraken over het volgen van scholing, re-integratie, werk of vrijwilligerswerk niet nakomt.
- Niet iedereen is even kansrijk op de arbeidsmarkt. Voor degenen zonder kansen of met zeer beperkte kansen is er het vangnet van de bijstand. Mensen met veel kansen op de arbeidsmarkt kunnen zelf actief op zoek gaan naar een baan. De groep er tussenin wordt actief ondersteund.

ZZP'ers.

- Startende ZZP'ers worden ondersteund. Zij moeten altijd kunnen meedingen naar opdrachten die de gemeente Tholen in de markt zet als zij aan de gestelde functie-eisen voldoen.
- Medewerkers in de uitvoering zoals Thuishulpen (Alfahulpen) hebben recht op goede arbeidsomstandigheden en fatsoenlijke lonen volgens CAO-normen, ook als zij dit werk als ZZP'er doen. Dit is een belangrijk criterium in aanbestedingsprocedures.
- Voor ZZP'ers die schuldhelpverlening nodig hebben, mag niet meer als voorwaarde worden gesteld dat zij eerst hun bedrijf stop zetten. ZZP'ers komen in aanmerking voor het minimabeleid.

Specifieke maatregelen.

- Het uitgangspunt voor mensen met een WSW-indicatie is: zoveel mogelijk werk in reguliere banen. Uitgangspunt is wat iemand kan. Voor wie niet kan werken in een reguliere baan wordt een beschermde arbeidsplaats geboden binnen het regionale leerwerkbedrijf.
- Specifieke maatregelen (zoals stageplaatsen, scholingstrajecten enz.) worden aangeboden, in overleg met werkgevers, aan 45-plussers die werkloos zijn geworden

Inkomen.

Maatregelen tegen armoede .

- Armoedebelief moet activerend zijn, gericht op het voorkomen van armoede. De Thoolse nota Empowerment is daarbij een belangrijk beleidsuitgangspunt.
- De aanpak is gericht op begeleiding naar werk én aanpak van de armoedeproblematiek.
- Met woningbouwcorporaties, banken, deurwaarders en nutsbedrijven worden afspraken gemaakt om problematische schulden en huisuitzettingen te voorkomen. Convenanten met deurwaarders moeten exorbitante incassokosten voorkomen.
- Mensen die langdurig van een minimaal inkomen leven, krijgen extra steun onder andere in de vorm van een collectieve ziektekostenverzekering en aanvullende verzekering.

- Het midden en klein bedrijf is belangrijk. Veel kleine ondernemers hebben schulden en een laag inkomen. Er moeten meer schuldentractaten met kleine ondernemers worden opgezet, zodat zij snel uit de problemen komen en zich weer kunnen richten op het eigen bedrijf.
- De gemeente Tholen moet zelf de inkomensgrens voor het gemeentelijk minimumloon kunnen vaststellen en niet, zoals nu het geval is, dat zij zich moeten houden aan de normering van 110 procent van het wettelijk minimumloon.

Beschermende maatregelen.

- Ook mensen met een arbeidsbeperking mogen niet onder het wettelijk minimumloon betaald worden. Ook voor deze groep is het uitzicht om door te groeien naar de CAO-schalen belangrijk.
- Onze sociale zekerheid is gebaseerd op solidariteit. Om dit overeind te houden staan fraudebestrijding en handhaving hoog op de agenda.

Economie.

Aantrekkelijk vestigingsklimaat

Bedrijventerreinen

- Er moet een gunstig vestigingsklimaat en ondernemingsklimaat zijn door het bieden van voldoende en aantrekkelijke bedrijventerreinen.
- Revitalisering van bestaande bedrijventerreinen gaat vóór nieuwbouw of uitbreiding van bedrijventerreinen. Leegstand op bedrijventerreinen en kantoorpanden moet worden voorkomen. Voor nieuwe bedrijfspanden kan van de initiatiefnemer geëist worden oude te slopen als dit zou leiden tot nieuwe leegstand.

Detailhandel

- Door de ruimere mogelijkheden van de Winkelsluitingstijdenwet mogen in de gemeente Tholen de winkels ook op zondag open.
- De basis voor de detailhandel ligt in sterke winkelgebieden. Samen met de Thoolse ondernemersfederatie wordt een verbeterplan opgesteld. Specifiek aandacht wordt besteed aan leegstand van winkelpanden.

Stimuleren en samenwerken

- Ondernemers die investeren in de lokale economie/samenleving krijgen een warm onthaal en kunnen op ondersteuning van de gemeente rekenen.
- Door nauwe samenwerking met lokale en regionale ondernemers worden regionale economische kansen benut. Het ondernemersklimaat wordt beschermd. De gemeente brengt ondernemers en bedrijven bij elkaar om samen te werken aan de lokale economie.
- Om onze regio te ontwikkelen moet een strategie worden ontwikkeld om de bouw, een belangrijke banenmotor, te stimuleren. Alle landelijke regelingen worden lokaal ingezet en de gemeente maakt afspraken met bouwondernemers en woningcorporaties.
- Voor starters moet het makkelijker worden gemaakt om een bedrijf aan huis te beginnen.
- Er wordt actief reclame gemaakt voor onze mooie gemeente. Trots en kwaliteit staan hoog in het vaandel.
- Er is één loket voor alle dienstverlening aan burgers en bedrijven, dat altijd bereikbaar is voor informatie, vergunningverlening en melding van calamiteiten.

3. Zorgen voor meedoen

Voor als je een zetje in de rug nodig hebt...

Zorgen voor meedoen

Zorg is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

We zorgen dat, ondanks de bezuinigingen en ondanks het toenemend aantal mensen met een ondersteuningsvraag, er hulp is voor de mensen die dat het hardst nodig hebben. Draagkracht is voor ons een leidend principe. Draagkracht zowel in financiële zin als in sociaal opzicht. Eigen bijdragen voor zorg dienen inkomensafhankelijk te zijn zonder dat dit leidt tot een stapeling van eigen bijdragen. De gemeente heeft de kans om zorg minder ingewikkeld te maken, dichtbij mensen te organiseren en de eigen kracht van mensen en hun netwerken te versterken.

Zorg bij je thuis en ouder worden in je eigen buurt

Gewoon in je eigen wijk kunnen blijven wonen als je ouder wordt of gehandicapt raakt. Dat vinden wij belangrijk. Zorgmedewerkers moeten weer 'aanklampbaar' en zichtbaar zijn in de wijk. Het gaat niet alleen om zorg, maar ook om welzijn. Met alleen het uit bed halen van mensen of het schoonmaken van een huis ben je niet klaar. Het gaat erom dat mensen daarna iets kunnen gaan doen.

Voorzieningen op maat.

Iedereen moet zijn eigen levensplannen kunnen nastreven. Als dat niet lukt omdat je op de één of andere manier daarbij een beperking ondervindt, bijvoorbeeld omdat je niet kunt lopen of omdat je je eigen huis niet kunt schoonmaken, zoeken wij met je naar een oplossing. Soms is die oplossing dichtbij te vinden in je eigen omgeving of je eigen familie. Soms moeten we samen verder kijken naar wat nodig is. Omdat iedereen anders is, volstaat daarbij geen kant en klare oplossing. Maatwerk is nodig.

Samen werken aan goede zorg.

Er verandert veel in de zorg. Samenwerking, communicatie met en tussen zorggebruikers en zorgaanbieders is belangrijk net als het voorkomen van valse verwachtingen, eerlijk zijn over wat er wel en niet geboden kan worden. Aan marktwerking in de zorg en accountantsterreur als het om verantwoording gaat heeft de Partij van de Arbeid Tholen een hekel. Een experiment met gebiedsgerichte financiering heeft de instemming van de Partij van de Arbeid Tholen.

Mantelzorgers.

Van alle zorg die wordt verleend, wordt ongeveer 80 procent gedaan door mensen die daarvoor niet betaald krijgen. Het gaat dan vaak om ouders die voor hun gehandicapt kind zorgen, partners die elkaar verzorgen of kinderen die hun ouders ondersteunen. We noemen dat mantelzorg. Het helpen en verzorgen van iemand van wie je houdt is natuurlijk geweldig. Zoiets doe je met liefde. Maar vaak is het ook ontzettend zwaar. Soms gaat het zelfs om hele jonge kinderen die complete verantwoordelijkheden in het huishouden hebben of hoogbejaarden die hun partner verzorgen. Om mantelzorgers te helpen en af en toe rust te geven zetten wij de komende jaren extra in op het ondersteunen van mantelzorgers.

Gezondheidszorg.

Als je vraagt aan mensen wat ze het belangrijkste vinden noemen ze vaak als eerste: mijn gezondheid. Niet zo verwonderlijk natuurlijk. Als je ziek bent kun je veel dingen niet meer. De gezondheidszorg in Nederland behoort gelukkig tot een van de beste van de wereld en veel mensen worden elke dag goed geholpen. Toch zien we dat de sociaaleconomische gezondheidsverschillen in ons land groter worden. Mensen met een lager inkomen zijn vaak dikker, hebben een slechter onderhouden gebit, hebben vaker last van ziektes en worden minder oud. Uiteraard geldt dat lang niet voor iedereen. Maar de verschillen worden echt groter. Wij vinden dat onacceptabel en gaan daar wat aan doen.

Armoedebestrijding en hulp bij schulden.

Als je rond moet komen van een laag inkomen is dat niet gemakkelijk. Sporten, een cadeautje kopen voor de verjaardag van je buurvrouw en elke dag warm eten kopen, is soms nauwelijks mogelijk. Voor een belangrijk deel komt dat door een gebrek aan geld. Maar het komt ook door een vorm van berusting en vervreemding: "wij horen er toch niet bij". Armoede als levensstijl dus. Wij vinden dat in een rijk land als het onze onacceptabel. Dit vraagt om een frontale aanval op armoede en uitsluiting.

Dakloosheid en verslaving tegengaan

Iemand die verslaafd is aan drugs, drank, gamen of gokken, is niet meer vrij om te kiezen, maar wordt gedreven door verslaving: de volgende shot, het volgende drankje of gokje. Ernstige verslaving leidt

vaak tot een breuk met familie, het verlies van werk en ernstige financiële problemen. Wij willen dan ook de strijd aanbinden met verslaving. Voorlichting over de gevaren van verslaving vinden we het noodzakelijke begin van een effectief lokaal verslavingsbeleid. Daarnaast is zorg nodig. Overlast door gebruikers accepteren we niet.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Zorgen voor meedoen

Zorg is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

- Er worden voldoende nultreden woningen gebouwd. Ook kleinschalige woonvormen horen daarbij.
- Een persoonsgebonden budget (PGB) moet kunnen. Dat kan in verschillende vormen. Fraude met PGB's moeten hard worden aangepakt.

Zorg bij je thuis en ouder worden in je eigen buurt

- Het is belangrijk dat zorg en welzijn dichtbij mensen beschikbaar is. Dat betekent dat we kiezen voor een gebiedsgerichte benadering.
- De decentralisatie van de AWBZ wordt gebruikt om zorg en welzijn meer aan elkaar te verbinden. Uitgegaan wordt van eigen kracht, netwerk, familie, buurt en eventueel professional. Preventie wordt beloond. Gezondheidsbevordering met zorgverzekeraar, wijkverpleegkundige, gemeente en zorgorganisaties moet het uitgangspunt zijn. Dit is goedkoper en prettiger voor mensen.
- Er komt een toegankelijkheidsprogramma. De openbare ruimte en publieke voorzieningen worden volledig toegankelijk gemaakt. Stoepen worden binnen vier jaar voorzien van op- en afritjes op die plekken waar dit nog niet het geval is. Met winkeliers en architecten worden afspraken gemaakt over toegankelijkheid.

Voorzieningen op maat.

- De manier om aan zorg te komen moet veel minder ingewikkeld worden. Minder regels, meer direct contact met degene die zorg vraagt. We investeren in het gesprek vooraf.
- Vrijwilligers en mensen die op zoek zijn naar een baan worden ingezet om hulp te bieden waar mogelijk. Bijvoorbeeld bij het doen van boodschappen of bij klussen in of aan huis.

Samen werken aan goede zorg.

- Zorgaanbieders en de gemeente Tholen moeten een plan gaan maken om de pluriformiteit van de samenstelling van de bevolking te waarborgen.
- De gemeente Tholen en zorgverzekeraars maken samen afspraken over het centraal stellen van preventie, het inkopen van zorg op basis van de integrale hulpvraag van mensen.
- Bureaucratie, marktwerking en overdreven verantwoording moeten worden uitgebannen. De gemeente Tholen gaat, na de decentralisatie van o.a. de Jeugdzorg en AWBZ, experimenteren met kern/wijkbudgetten voor zorg en welzijn.
- Zorgvragers worden ondersteund in het opkomen voor hun belangen.
- Waar mogelijk wordt hulp en bijstand geboden voor ouders en patiënten als zij zelf zorgvoorzieningen willen starten, bijvoorbeeld bij het vinden van een locatie.

Mantelzorgers.

- Mantelzorgondersteuners moeten extra capaciteit krijgen om mantelzorgers op te zoeken en te helpen met praktische oplossingen.
- Jonge en bejaarde mantelzorgers worden extra ondersteund om ook hun eigen leven te kunnen blijven leiden.
- Bij re-integratieverplichtingen wordt rekening gehouden met mantelzorgtaken.
- Verlichting van de mantelzorg via logies in bijvoorbeeld het weekend moet worden ondersteund. Particulier initiatief wordt ondersteund.

Gezondheidszorg.

- Er moeten meer gezondheidscentra komen. De gemeente Tholen moet dit ondersteunen.
- In de gezondheidscentra werken huisartsen, apothekers, fysiotherapeuten, maatschappelijk werkers, wijkverpleegkundigen en andere medici uit de eerstelijnsgezondheidszorg samen voor patiënten in hun dorp.
- Er moet aandacht zijn voor het stimuleren van bewegen, gezond eten, alcoholmatiging en het voorkomen en bestrijden van depressies.
- De inzet moet zijn behoud van bereikbare ziekenhuiszorg in onze regio.

Armoedebestrijding en hulp bij schulden.

- In kader van het PvdA landelijk activerende armoedebelief wordt de aanval op armoede voortgezet. Het tegengaan van de uitsluitende werking van armoede en het ontzien van de effecten daarvan voor kinderen heeft de komende jaren topprioriteit.
- Voor de groep mensen met een inkomen minder dan 110 procent en de groep mensen met een inkomen tussen de 110 en 125 procent van het bijstandsniveau dient er een kortingspas te komen voor sport- en

cultuuractiviteiten, de bibliotheek, zwemlessen, computers voor brugklassers en een regeling voor schoolkosten.

- Als armoede veroorzaakt wordt door schulden is pappen en nathouden geen oplossing. De oorzaak van armoede moeten worden aangepakt: de schulden. Wachtlijsten bij de schuldhulp-verlening zijn uit den boze. Binnen maximaal vier weken start het traject voor schuldhulp-verlening. Waar mogelijk worden werkgevers hier ook bij betrokken.
- Bij hulp bij schulden is niet alleen maar de financieel-technische kant belangrijk. Het gaat ook om het vinden van manieren om weer te leren omgaan met geld. Leren budgetteren, het op orde houden van de basis (vaste lasten) en voorkomen van schulden.
- Als het nodig is, worden mensen geholpen door hun inkomsten en uitgaven voor ze te beheren.
- Er moet een collectieve ziektekostenverzekering voor deze groep komen.
- Met maatschappelijke organisaties en kerken maakt de gemeente Tholen afspraken hoe mensen die zij wel, maar de gemeente nog niet kent, kunnen worden geholpen.
- De vele stichtingen, particuliere initiatieven en instellingen die zich met armoedebestrijding bezighouden, komen met de gemeente Tholen regelmatig bijeen om kwaliteit te handhaven, efficiënter samen te werken en kennis uit te wisselen.

Dakloosheid en verslaving tegengaan

- Meer inzetten op het voorkomen van verslaving door goede voorlichting op scholen door de GGD en door ervaringsdeskundigen; in eerste instantie niet door andere gespecialiseerde instellingen.
- Bij verslavingszorg en maatschappelijke opvang hebben zwerfjongeren absolute voorrang.
- Zwerfjongeren moeten een ID-kaart kunnen krijgen bij de gemeente Tholen als zij op dat moment in onze gemeente verblijven.
- Multiprobleem gezinnen zijn extra kwetsbaar en verdienen extra hulp om dakloosheid en escalatie te voorkomen. Deze gezinnen krijgen gecoördineerde hulp bij zorg, schulden en opvoeding. Meerdere hulpverlenende instanties in één gezin willen we voorkomen. (Eén gezin, één plan).
- Samen met zorg- en woonaanbieders wordt een persoonsgericht actieplan gemaakt om eventuele daklozen weer tot (zelfstandig) wonen te brengen.
- Nodig zijn specifieke, tijdelijke, woonvormen voor (ex)verslaafden en (ex)daklozen. We bevorderen het wonen met begeleiding in plaats van crisisopvang en nachtopvang. Bewoners worden vroegtijdig bij locatiekeuzes betrokken.
- Met de woningbouwcorporatie worden afspraken gemaakt om voldoende woningen voor begeleid wonen te hebben.
- Er komt aandacht voor de groeiende groep alleenstaande ouders die dakloos raken en mensen die door het verliezen van hun baan dakloos raken.

4. Onderwijs, jeugd en zorg.

Geef het beste voor de toekomst.

Onderwijs

Goed onderwijs voor alle kinderen

Voor de Partij van de Arbeid Tholen staat centraal dat kinderen zich optimaal moeten kunnen ontwikkelen, zowel op school als thuis. De Partij van de Arbeid Tholen wil dat de gemeente de verantwoordelijkheid voelt voor goed onderwijs voor alle kinderen. Daarom voert de gemeente een eigen lokaal onderwijsbeleid, gericht op het goed presteren van scholen en leerlingen. Daar hoort een fijne leer- en leefomgeving bij voor onze jeugd, net als het bieden van perspectief en toekomst.

Scholen en omgeving zijn veilig en toegankelijk.

Het schoolgebouw hoort een plek te zijn waar kinderen graag komen, waar het schoon en veilig is. De school moet het beste uit de kinderen naar boven halen. De school werkt samen met de buurt en andere instanties die zich ook met kinderen en hun omgeving bezig houden.

Geen leerling op achterstand.

Alle kinderen hebben recht op goed onderwijs, ongeacht het gezin waarin je opgroeit. De Partij van de Arbeid Tholen steunt het doel van passend onderwijs, namelijk om zoveel mogelijk kinderen in het gewone onderwijs tot hun recht te laten komen. Maar voor een beperkt aantal kinderen zal bijzonder onderwijs noodzakelijk blijven.

Jeugd en zorg.

Gelukkig gaat het met veel kinderen, jongeren en hun families goed. Maar er zijn ook situaties waarin er sprake is van kleine of grote problemen. De Jeugdzorg is vanaf 2015 een verantwoordelijkheid voor de gemeente. De Partij van de Arbeid Tholen wil dat er in de Jeugdzorg meer de nadruk komt te liggen op positief jeugdbeleid. Jeugdbeleid waarin we uitgaan van preventie en minder op repressie inzetten.

Veel gezinnen en kinderen hebben te maken met meerdere vormen van hulp. De betrokken organisaties moeten meer samenwerken. Dit kan door verschillende regelingen bij elkaar te brengen. We benutten de eigen kracht van deze jongeren en de gezinnen. Per gezin is er één gerichte aanpak. Een integrale benadering op de terreinen AWBZ, Jeugdzorg maar ook het passend onderwijs is daarbij van groot belang en vraagt een duidelijke regie van de gemeente.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Onderwijs

Goed onderwijs voor alle kinderen

- In wijken of dorpen waar leerlingenaantallen dalen en of de kwaliteit van het onderwijs achterblijft, wordt gestimuleerd dat samenwerkingsscholen worden gevormd.
- Er moet een permanent Plan van Aanpak komen gericht op het voorkomen en bestrijden van vroegtijdige Thoolse schoolverlaters.
- Er moet meer flexibiliteit komen in de ruimte voor particuliere initiatieven en –opvangcapaciteit ook als die niet aansluiten op een geldend bestemmingsplan. Dit kan door verruiming van de mogelijkheden voor particuliere initiatieven voor kinderopvang als de veiligheid van kinderen en personeel en de leefbaarheid voor de omgeving niet in het geding zijn.

Scholen en omgeving zijn veilig en toegankelijk.

- De gemeente moet de beschikbare middelen inzetten om te zorgen dat gebouwen voldoen aan de eisen van deze tijd. Daarbij gaat het niet alleen om de fysieke kwaliteit van een gebouw maar ook om de luchtkwaliteit in de ruimtes waarin leerlingen en personeel veel tijd doorbrengen. We zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en veiligheid van schoolgebouwen. Samen met de scholen maken we een plan voor de schoolgebouwen.
- Rond scholen zijn veilige schoolzones. In deze schoolzones is de maximum snelheid voor auto's 30 km/u, zijn er parkeerverboden, veilige in- en uitstapplaatsen voor kinderen, veilige fietsroutes en voldoende fietsstallingen.
- 'Op voeten en fietsen naar school' wordt gestimuleerd.
- Het is belangrijk dat kinderen zich veilig in het verkeer kunnen bewegen. Verkeerseducatie is van belang.

Geen leerling op achterstand.

- Waar nodig extra tijd investeren in kinderen. Teveel kinderen hebben bij aanvang van de basisschool een taalachterstand. Een volgende generatie kinderen behoort geheel zonder achterstanden op te groeien.
- Samenwerking tussen alle betrokkenen rondom de school en het onderwijs is belangrijk, de gemeente Tholen heeft hierin een stimulerende rol.

- Ouders worden aangespoord om kinderen deel te laten nemen aan de vroeg- en voorschoolse educatie-activiteiten.
- Bij goed onderwijs past ouderbetrokkenheid. Ouderbetrokkenheid kent vele varianten, in de klas, in de school of bij buitenschoolse activiteiten. Leraren, leerlingen en ouders/verzorgers moeten meer zeggenschap krijgen over hun school.
- Een school staat in een buurt. Welzijn, buurtagent, wijkverpleegkundige, consultatiebureaus, het Centrum voor Jeugd en Gezin, huisartsen enz. horen allemaal betrokken te zijn bij de school.

Jeugd en zorg.

- Uitgangspunt is een positief jeugdbeleid waarin we uitgaan van versterking van de eigen kracht van ouders en kinderen, een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid, ophouden met onnodige etikettering, en waar mogelijk ontzorgen en normaliseren.
- Voor betere en efficiënte Jeugdzorg moet de gemeente de samenwerking tussen de aanbieders van Jeugdzorg regisseren. Voor organisaties die niet willen samenwerken, worden andere aanbieders gezocht.
- Deze samenwerking moet het mogelijk maken dat er per gezin/kind één plan van aanpak komt.
- Hulp en ondersteuning zijn gericht op het voorkomen van het uit de hand lopen van problemen en situaties.
- Kinderen van ouders die (psychisch) ziek zijn of verslaafd worden extra in de gaten gehouden.
- Wanneer de veiligheid van kinderen in het geding is, wordt er zorgvuldig ingegrepen en zijn er goede opvangvoorzieningen beschikbaar.
- Er wordt gewerkt met meldcodes voor het herkennen van signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Professionals worden getraind op het herkennen van deze signalen. Het naleven van de meldingsplicht door zorgverleners wordt bevorderd.
- Er wordt beleid gemaakt voor jongeren met betrokkenheid van de jongeren zelf, jongeren worden betrokken bij zaken die hen zelf aangaan. Onze jongerenraad is daartoe een goed forum.
- Ook migrantenjongeren en hun gezinnen moeten worden bereikt vanuit de vrijwillige jeugdzorg. In een vroeg stadium signaleren van problemen, een gerichte ouderbenadering en specifieke preventieprogramma's zijn noodzakelijk.
- Er wordt een plan van aanpak gemaakt om alcohol- en drugsmisbruik onder jongeren te verminderen. Een drankkeet (zuipkeet) vraagt om een actieve, handhavende, inzet van de gemeente Tholen.
- Wangedrag van jongeren en groepen jongeren worden niet geaccepteerd. Hiervoor is een stevige aanpak nodig (zie ook veiligheid).
- Om te voorkomen dat meer jongeren wangedrag vertonen is preventie belangrijker dan repressie.
- Het is belangrijk dat de Jeugdzorg in 2015 in één keer gedecentraliseerd wordt. Er wordt ingezet op preventie, ombuigingen binnen het budget van curatief naar preventief, ontschotting, betere samenwerking en afstemming van de activiteiten van jeugdzorgaanbieders.

5. Wonen

Samen wonen en leven in goede, betaalbare huizen in een ongedeelde samenleving.

Wonen

Voldoende betaalbare woningen voor iedereen

De Partij van de Arbeid Tholen wil investeren in betaalbare woningen en goede bereikbaarheid. Wij willen terug naar een evenwichtig en eerlijk woonbeleid, waarbij er voldoende sociale woningen beschikbaar zijn, waarin eigen woningbezit voor brede groepen bereikbaar blijft, en waarbij ondersteuning door de overheid op een rechtvaardige manier plaatsvindt. De wachttijd voor een sociale huurwoning loopt steeds verder op. De Partij van de Arbeid Tholen wil dat er meer betaalbare woningen worden gerealiseerd, zowel voor huurders als voor (startende) kopers. Bouwen voor betaalbaar wonen is voor de Partij van de Arbeid Tholen een belangrijk speerpunt de komende jaren. Met name starters op de woningmarkt hebben door lange wachtlijsten en hoge hypotheekkosten moeite om aan een woning te komen.

Wonen - krimp

Demografische ontwikkelingen geven aan dat er op termijn sprake is van krimp in de regio Tholen en West-Noord-Brabant. Omdat de bevolking van Tholen relatief wat jonger is komt de krimp hier wat later. Krimp heeft tot gevolg dat met name de voorzieningen voor jeugd en jongeren onder druk komen te staan. Dit komt aan de ene kant door minder kinderen en aan de andere kant door een grotere druk op voorzieningen voor ouderen. Door deze ontwikkelingen is het van belang om samenhang te brengen in de investeringen op lange termijn in het wonen. Daarbij is regionale afstemming noodzakelijk.

Woningaanpassing aan de nieuwe bevolkingssamenstelling is belangrijk. Voor ouderen zullen voorzieningen moeten worden getroffen zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Integrale aanpak dorpen

Het ontbreekt aan integrale aanpak van dorpen via een meerjarenplan. Zo'n plan moet ten goede komen aan de leefbaarheid, kwaliteit van woningen, sociale cohesie en onderwijs in dorpen. Het blijft essentieel dat we investeren in dorpen om de leefbaarheid te vergroten. Schoon, heel en veilig moet het uitgangspunt zijn. Inbreiding gaat voor uitbreiding van dorpen.

Woningcorporaties

De (financiële) positie van een groot aantal corporaties baart veel zorgen. De grootste in onze regio opererende corporatie Stadlander is financieel gezond maar heeft wel veel last van overheids-maatregelen die op landelijk niveau getroffen worden. Daar Stadlander een belangrijke functie heeft in onze regio, moet de gemeente Tholen met Stadlander meerjarenafspraken maken over welke projecten worden uitgevoerd.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Wonen

Voldoende betaalbare woningen voor iedereen

- Het vraaggericht bouwen dat steeds belangrijker op de woningmarkt wordt, wordt gestimuleerd. Uitgangspunt is het bouwen van nulrede-woningen. Hierbij hoort ook het mogelijk maken van zelfbouw van woningen (bijvoorbeeld door collectief particulier opdrachtgeverschap). Het welstandsbeleid moet hiervoor worden aangepast.
- Om het gat tussen (sociaal) huren en het kopen van een woning te overbruggen dient een overschot aan goede bestaande sociale huurwoningen voor starters beschikbaar te komen. Als dit aantal niet voldoende is dan moeten in nieuwbouwprojecten woningen hiervoor (verplicht) beschikbaar komen.
- Van groot belang is dat er gekeken wordt naar integrale woonlasten. Huur, hypotheek, energie en lokale lasten worden samen beschouwd.
- De bouw van woningen moet gefaciliteerd worden door het versnellen van plan- en inspraakprocedures door ze, waar mogelijk, niet achter elkaar maar tegelijkertijd te laten plaatsvinden.
- De gemeente Tholen dient gematigde leges voor nieuwbouw/verbouw van particulieren te hanteren.
- Bovenwettelijke eisen aan nieuwbouw en renovatie die betaalbaar bouwen onmogelijk maken, dienen te worden geschrapt.
- Bewoners moeten meer invloed krijgen op hun woning. Als de woning gebouwd of gerenoveerd wordt, moeten de (toekomstige) bewoners, huurders of kopers, mee kunnen beslissen over de indelingen en afwerking van de woning.

Wonen - krimp

- In onze regio moeten afspraken worden gemaakt met buurgemeenten en corporaties om te voorkomen dat steden een overschot aan goedkope woningen houden en randgemeenten alleen de duurdere woningbouw realiseren. De regionale afspraken moeten afdwingbaar zijn
- We willen leegstaande kantoren voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door het pand een andere bestemming te geven of aan te bieden als kluswoning op de woningmarkt.
- Er wordt een plan van aanpak ontwikkeld voor onze regio om langdurige leegstand te voorkomen, ook voor die gebieden waar veel particulier woningbezit is.
- Bouwprojecten en herstructureringsprojecten worden afgestemd op de toekomstige bevolkingssamenstelling waarbij gebouwd wordt om het zelfstandig wonen van ouderen te faciliteren (nultredewoningen).
- Het bundelen van voorzieningen en het bedenken van nieuwe concepten om ook in krimpgebieden onderwijs, zorg, sport en cultuur te behouden is belangrijk. Aangepaste regelgeving en maatwerk zijn hiervoor nodig.
- Deeltijd wonen (het bezitten van twee woningen waarin afwisselend wordt gewoond) moet worden toegestaan. Het draagt bij aan de leefbaarheid en het in stand kunnen houden van voorzieningen. Deze woningen zijn dan wel gebouwd conform de geldende bouwregels.

Integrale aanpak dorpen

- Voor elk dorp is er een dorpsontwikkelingsplan dat moet er mede voor zorgen dat verschillende projecten in hetzelfde dorp elkaar versterken. De gemeente Tholen, bewoners, dorpsstafels/-gemeenschappen, ondernemers, corporaties en andere organisaties trekken bij het uitvoeren van die plannen samen op. Ze stellen hiertoe een plan op en verwachten dat bewoners ook hun steentje bijdragen aan het leefbaar houden en onderhouden van hun dorp.
- Voor iedere dorp is er een coördinator als laagdrempelig aanspreekpunt.
- Dorpen moeten een gevarieerd woningaanbod kunnen bieden: zowel koop als huur, duur en goedkoop. De beste garantie voor gemengde dorpen is keuzevrijheid. Eenzijdige samenstelling van dorpen moeten we voorkomen door renovatie en indien nodig sloop/nieuwbouw om keuzes te vergroten (inbreiding gaat voor uitbreiding).
- De lokale betrokkenheid van bewoners, ondernemers en andere betrokkenen voor hun eigen omgeving moet gestimuleerd worden door bewoners zelf bij te laten dragen in de vormgeving en het onderhoud van hun omgeving. Als instrument dienen hiervoor dorpsbudgetten te worden gevormd.
- Geld moet worden vrij gemaakt voor een dorpsvernieuwingsfonds om te kunnen werken aan behoud van leefbaarheid in de dorpen. Bewoners krijgen hier directe invloed op via dorpsstafels/-gemeenschap.
- Bouwen op inbreidingslocaties gaat voor het ontwikkelen van nieuwe uitleggebieden. De gemeente Tholen accepteert lagere grondopbrengsten en maakt prijsafspraken met buurgemeenten.
- Elk dorp heeft woon-zorgarrangementen op maat, toegankelijke woningen en een netwerk van ontmoetingsgelegenheden en zorgvoorzieningen.
- Er moet geïnvesteerd worden in een veilige openbare ruimte. Speeltuinen, groen en bankjes nodigen uit om elkaar te ontmoeten.
- Onze openbare ruimte wordt beheerd vanuit de principes soberheid, gelijkheid en eenvoud.
- Er worden geen huisjesmelkers getolereerd, zijn kritisch op woningsplitsingen, en pakken woonoverlast aan. We willen dat de gemeente de mogelijkheid heeft om de kosten van verkrotting direct te verhalen op huisjesmelkers.

Woningcorporaties

- De woningcorporaties worden aangesproken op de mate waarin zij de sociale doelgroepen in Tholen huisvesten. De gemeente maakt resultaatsafspraken inzake huisvestingsbeleid met de woningcorporaties
- Corporaties in de regio, gemeenten, bewoners (organisaties) en ondernemers maken in regionaal verband concrete afspraken over:
 - het aantal te bouwen woningen
 - investeringen in de leefbaarheid
 - het signaleren van, en reageren op huurproblemen en overlast
 - slagingskansen op de woningmarkt voor de diverse doelgroepen
 - kwaliteit van de woningen
 - totale woonlasten (incl. gas, water, licht en servicekosten)
 - bestrijden van extreme woningoverlast
 - de mate waarin de woningmarkt wordt geliberaliseerd
 - de invloed van huurders op nieuwe en te renoveren woningen
 - de mate waarin corporaties doelgroepen huisvesten.

6. Veilige dorpen.

Veilig voelen, veilig zijn.

Veilige dorpen

Overlast, intimidatie en criminaliteit wordt bestreden. Daarvoor is het belangrijk dat mensen elkaar op straat aanspreken op gedrag en dat ouders hun kinderen aanspreken. Wij werken samen met woningbouwcorporaties, welzijns- en (jeugd)zorginstellingen, brandweer, politie, onderwijs, burgers en bedrijven. In deze samenwerking neemt de gemeente de rol als regisseur op zich. Onderlinge concurrentie tussen deze organisaties mag niet voorkomen. Alle betrokkenen, inclusief Openbaar Ministerie en de Veiligheidshuizen, moeten bereid zijn om grenzen los te laten en creatief en onorthodox bij te dragen aan een doeltreffend lokaal veiligheidsbeleid. Dit heeft alleen kans van slagen als ook bewoners hierbij betrokken zijn. De gemeente faciliteert deze betrokkenheid. Wanneer het om veiligheid gaat wil de Partij van de Arbeid Tholen preventie waar dat kan en hard ingrijpen waar het moet.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Veilige dorpen

- Veiligheidsbeleid gaat over afstemming, samenwerking en een goede balans tussen voorkomen (preventie) waar het kan en handhaven (repressie) waar dat moet.
- Er is een gezamenlijke aanpak van woningbouwcorporaties, brandweer, gemeente, politie en anderen om aantasting van het woongenot door woonoverlast, illegale bewoning te voorkomen.
- Dorpsbewoners moeten betrokken worden bij het veiligheidsbeleid. Niet alleen bij het maken van beleid maar ook bij de uitvoering ervan. Jaarlijks worden dorpsbewoners (via dorpstafels/-gemeenschappen) gevraagd welke problemen zij in hun dorp ervaren, hoe die moeten worden aangepakt en wat zij zelf hieraan kunnen doen. De gemeente wordt gevolgd met een veiligheidsmonitor.
- Hufterigheid in de openbare ruimte wordt tegen gegaan. Als je binnen een lokale samenleving rottigheid wilt uithalen, word je herkend, gekend en aangepakt.
- Overlast, intimidatie en criminaliteit van jongeren wordt aangepakt langs drie wegen: Via de thuiscultuur (aanspreken van ouders), via de straatcultuur (aansprakelijk stellen van ouders voor schade veroorzaakt door kinderen) en via de schoolcultuur (voorkomen van schooluitval).
- Een actieve aanpak van gemeente, politie en openbaar ministerie tegen veelplegers is belangrijk.
- Openbare dronkenschap wordt aangepakt want dat kan leiden tot overlast. Mensen die zich hier bij herhaling schuldig aan maken, krijgen voor langere tijd een gebiedsverbod.
- Tegen alcoholmisbruik onder jongeren wordt opgetreden. Ouders hebben hierin een eerste verantwoordelijkheid. Winkeliers, horecaondernemers en sportkantines moeten zich houden aan de leeftijdsgrens. Dit wordt streng gehandhaafd.
- Uitgaansgeweld wordt niet getolereerd. Politie en horeca treden hiertegen gezamenlijk op.
- Het is belangrijk dat deskundigheid van professionals op het gebied van veiligheid en de aanpak/signalering van huiselijk geweld, kindermishandeling, het (h)erkennen van eengerelateerd geweld, de aanpak van geweld tegen homo's en de loverboy-problematiek, wordt gestimuleerd.

7. Sport en cultuur.

Voor iedereen toegankelijk.

Sport.

Sport en spel zijn belangrijke middelen voor integratie. Sportverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke functie en zijn in dorpen het sociale cement van de samenleving. Teamsport draagt bij aan de ontwikkeling van teamgeest en het idee van fairplay.

Cultuur.

Er is een traditie met betrekking tot het culturele leven: kunstbeoefening door amateurs, muziekscholen, bibliotheken, poppodia, musea en cultuureducatie. Juist deze voorzieningen en hun toegankelijkheid staan onder druk door bezuinigingen. Door een zo verantwoord mogelijke inzet van middelen, zoals een cultuurraad wil de Partij van de Arbeid Tholen er voor zorgen dat cultuur voor iedereen toegankelijk blijft.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Sport.

- In de gemeente Tholen moet een sportraad worden opgericht en de gemeente moet de regierol op zich nemen.
- Jongeren worden op een laagdrempelige manier bereikt in hun directe woonomgeving met trapveldjes, enz. Samenwerking tussen jongerenwerk, jeugdzorg en sportverenigingen is belangrijk.
- GGD, de provinciale sportkoepel, scholen en maatschappelijke organisaties ontwikkelen samen projecten om overgewicht en obesitas tegen te gaan.
- De sociale functie van sportverenigingen wordt versterkt door verbindingen te leggen met scholen, buitenschoolse opvang, welzijn, jeugdzorg en dorpshuizen.
- Multifunctioneel gebruik van sportparken en accommodaties is uitgangspunt. Deze zijn ook overdag beschikbaar voor het onderwijs en activiteiten in het kader van de begeleiding – AWBZ.
- Bij onderwijshuisvesting wordt gezorgd voor goede gymzalen en sportaccommodaties. De gymnastiekles in het basisonderwijs wordt bij voorkeur gegeven door een vakleerkracht lichamelijke oefening; minimaal twee keer in de week.

Cultuur.

- Er moet een cultuurraad worden ingericht en jongeren(groepen) stimuleren hier gebruik van te maken.
- Bovenlokale en regionale samenwerking op cultureel gebied is nodig waarmee we willen voorkomen dat cultuur onbereikbaar en onbetaalbaar gaat worden.
- De bibliotheek past zich aan de moderne tijd aan en blijft een laagdrempelige ontmoetings-plaats waar naast het uitlenen van boeken de multimediale wereld toegankelijk wordt gemaakt, eventueel onder te brengen bij de school heeft onze voorkeur.
- Samenwerking tussen culturele voorzieningen en het onderwijs is belangrijk. Kennis over ons culturele erfgoed - waar komen we vandaan - helpt jongeren bij het vinden van hun identiteit.
- Culturele instellingen gaan zelf actief op zoek naar bronnen van financiering, de gemeente is co-financier.
- Muziekscholen, (amateur)orkesten sluiten nieuwe allianties om muziekonderwijs betaalbaar te houden.

8. Natuur, milieu, landschap en verkeer.

Schoon, duurzaam en mooi

Natuur en milieu.

Steeds meer mensen en bedrijven zijn zich bewust van het belang van duurzaamheid. Onze ambities zijn hoog. De Partij van de Arbeid wil bereiken dat Nederland in 2050 een 100 procent duurzame economie is. Lokaal/regionaal milieubeleid is noodzakelijk om deze ambitie te realiseren en onze omgeving schoon en gezond te houden. Hierbij is het noodzaak dat iedereen binnen de gemeente Tholen zich hiervoor inzet. De gemeente Tholen geeft het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven en inwoners op verschillende manieren hun steentje bij te dragen aan duurzaamheid.

Landschap.

Tholen heeft een gevarieerd landschap. Elke “hoek” heeft eigen kenmerken die we koesteren en de streek een eigen identiteit geven. Natuur en natuurgebieden horen toegankelijk te zijn.

Verkeer.

Openbaar vervoer staat onder druk door landelijke bezuinigingen en teruglopende reizigers aantallen. Het is moeilijk om het openbaar vervoer op peil te houden. De Partij van de Arbeid Tholen wil dat reizigers betrokken worden bij het inrichten van buslijnen. Wat de Partij van de Arbeid Tholen betreft komt de reistijd naar basisvoorzieningen centraal te staan. Wij vinden het belangrijk dat zorgcentra, ziekenhuizen, scholen enzovoorts bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. We blijven scherp op de betaalbaarheid en gebruiksvriendelijkheid van het OV. Hiervoor is regionale samenwerking noodzakelijk. De Partij van de Arbeid Tholen staat pal voor de veiligheid van personeel en passagiers.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Natuur en milieu.

Energie besparende maatregelen

- Het gebruik van energiebesparende maatregelen bij nieuwbouw wordt bevorderd. Bij aanbestedingen en bestemmingsplannen wordt dit als eis opgenomen.
- Het huidige woningbestand wordt energiezuiniger gemaakt. Dat kan onder meer door in de prestatieafspraken met woningcorporaties duurzaamheid als doel op te nemen, maar ook door te wijzen op energiebesparende maatregelen en woningisolatie.
- Met publiekscampagnes worden bewoners erop gewezen dat woningisolatie bijdraagt aan een schoner milieu en stookkosten bespaart.
- Duurzame alternatieven voor de verwarming van gebouwen moet de gemeente Tholen stimuleren. De gemeente zelf moet in haar eigen gebouwen gebruik maken van energiebesparende technologieën zoals warmte-koude-opslag en led verlichting.

Afval verwerking

- Huishoudens blijven hun afval gratis kunnen afgeven bij het afvalinzamelstation (milieustraat) om illegale stort te voorkomen. Er moet een andere controle komen op wie er afval aanbiedt.

Stimulerende maatregelen

- Kinderen worden betrokken bij natuur en milieu. Bijvoorbeeld door het subsidiëren van milieu-educatie voor kinderen.
- Door het aanleggen van oplaadpunten wordt het gebruik van elektrische auto's en scooters gestimuleerd. De gemeentelijke organisatie geeft het goede voorbeeld met haar eigen elektrische wagenpark.
- De gemeente moet het goede voorbeeld geven door zorgvuldig om te gaan met het gebruik van papier, bijvoorbeeld door de gemeenteraad papierloos te laten werken.

Beleidsintenties

- De gemeente Tholen moet de ambitie hebben dat zij in een CO2-neutrale gemeente wordt.
- Openbare ruimte wordt natuurlijk beheerd en ecologisch door ecologisch bermbeheer, variatie in beplanting van perkjes en groenstroken en een gematigd kapbeleid. Bescherming van de biodiversiteit is hierbij belangrijk.
- De gemeente Tholen heeft verklaard tegen boringen naar schaliegas te zijn. Wij ondersteunen dat.

Landschap.

Wandelpaden en een groene omgeving

- Goede wandelpaden en een groene omgeving moet de inzet zijn.
- Een goed wandelpadennetwerk draagt bij aan de toegankelijkheid van natuur en landschap.

Landelijk gebied beschermen

- Bij bebouwing in het landelijk gebied wordt als voorwaarde gesteld dat dit landschappelijk wordt ingepast, bijvoorbeeld door toepassing van de rood-voor-rood-regelingen en door de aanleg van streekeigen beplanting.
- Diervriendelijke en biologische alternatieven in de agrarische sector worden bevorderd door het meewerken aan bestemmingsplannen of bijvoorbeeld een korting op de pacht prijs van gemeentelijke percelen.
- Koeien en ander vee horen thuis in het agrarische landschap.
- De nachtelijke duisternis in de Thoolse natuurlijke omgeving wordt zoveel mogelijk gehandhaafd, bijvoorbeeld door gebruik te maken van speciale verlichting en het aanspreken van bedrijven met grote lichtreclames.
- Megastallen, varkensflats en dergelijke zijn in de gemeente Tholen niet welkom.

Streekproducten promoten

- De bekendheid van streekproducten wordt vergroot, bijvoorbeeld door deze bij recepties aan te bieden. Immers, streekproducten zijn duurzaam, onder andere door beperkt transport, en zijn vaak biologisch

Verkeer.

- Bij de inrichting van de verkeersstructuur wordt prioriteit gegeven aan fietsers en het scheiden van snel en langzaam verkeer.
- Bij de inrichting van dorpen moet rekening gehouden worden met de gebruikers van rolstoelen en scootmobielen.
- Het parkeerbeleid wordt zodanig ingericht dat overlast voor woonwijken zoveel mogelijk wordt beperkt. Er volgt handhaving inzet in gebieden waar parkeeroverlast hinderlijk en gevaarlijk is. Het parkeren van vrachtwagens in woongebieden wordt niet toegestaan.
- Verdere verschraving van het openbaar vervoer mag niet worden toegestaan.

9. De financiën van de gemeente Tholen.

Sociaal en realistisch.

Financiën van de gemeente Tholen

Minder te besteden

Door de financieel-economische crisis en de bezuinigingen van de landelijke overheid worden de financiële mogelijkheden van de lokale overheid steeds kleiner. De Partij van de Arbeid Tholen wil dat ook op Tholen de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat geldt onder andere voor de WMO. De Partij van de Arbeid Tholen vindt, dat daar waar eigen kracht meer en meer centraal wordt gesteld, dit ook geldt voor het meewegen van de eigen financiële kracht (vermogen). Wettelijk zijn hiervoor beperkte mogelijkheden, maar de mogelijkheden die er zijn wil de Partij van de Arbeid Tholen doordacht benutten.

Waar er eerst een situatie was van verdeling van schaarste over nieuwe initiatieven, staan bestaande voorzieningen nu vaak onder druk.

Bezuinigingen

Door de crisis in de vastgoedsector en woningmarkt hebben veel lokale overheden grote risico's en/of verliezen op hun grondbedrijf geleden. De verwachting is dat de lokale overheden ook in de komende periode forse bezuinigingen moeten doorvoeren, dan wel de komende jaren terughoudend moeten zijn in het doen van nieuwe investeringen. Hiervoor gaat de Partij van de Arbeid Tholen haar verantwoordelijkheid niet uit de weg. De Partij van de Arbeid Tholen kiest ervoor om bezuinigingen stapsgewijs te realiseren zodat de menselijke maat niet uit het oog verloren raakt en grote klappen voorkomen kunnen worden.

Ook de gemeentelijke organisatie moet een bijdrage leveren aan noodzakelijke bezuinigingen. Dit kan door kritisch te kijken naar de eigen organisatie, de huisvesting en de inhuur van externen. Het gebruik van nieuwe media, digitalisering van de dienstverlening en het gebruik van open source software kunnen tot behoorlijke kostenbesparingen leiden. Het aantal werkplekken kan worden teruggebracht door toepassing van 'het nieuwe werken'.

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

Financiën van de gemeente Tholen

Minder te besteden

- Er moet behoedzaam worden omgegaan met de beschikbare middelen waar de gemeente Tholen over beschikt. Beheer daarvan moet gaan alsof het om ons eigen geld gaat. Dit kan alleen door een sterke budgetdiscipline en sturen op gestelde doelen op basis van vooraf beschikbaar gestelde middelen. Terughoudend moet omgegaan worden met betrekking tot het aangaan van risico's.
- Verantwoording wordt afgeleid door helder te verwoorden wat is bereikt, hoe het is bereikt en met inzet van welke middelen. Transparantie vooraf en achteraf.
- De lokale lasten mogen maximaal gelijke tred houden met de inflatie.
- De gemeente Tholen moet rekening houden met de koopkracht van haar inwoners. Lastenverzwaringen moet worden voorkomen. De gemeente moet zich actief inzetten voor - het behoud van - kwijschelding van lokale lasten, voor mensen met een minimuminkomen (tot 110 procent bijstandsniveau).
- De gemeente Tholen behoort terughoudend te zijn met het aankopen van grond.
- Lokale belastingen waar een duidelijke tegenprestatie tegenover staat (afvalstoffenheffing, rioolretributie en sommige leges) worden kostendekkend doorberekend.

Bezuinigingen

- De gemeentelijke organisatie levert een bijdrage aan de bezuinigingen.
- Het is belangrijk dat de gemeente reserves heeft om tegenvallers te kunnen opvangen maar het is geen doel om op zich om reserves op te bouwen.
- Om ook in de toekomst de financiën op orde te kunnen houden gaat de fractie van de Partij van de Arbeid een kerntakendiscussie niet uit de weg.

10. Risico's onderkennen

We rekenen ons niet rijk.

Risico's onderkennen

Sinds vijf jaar kampt Nederland met de economische crisis. Te lang hebben we onze luxe opgebouwd via het lenen van geld. De gevolgen daarvan treffen de burgers direct, maar worden ook meer concreet voor gemeenten. Onze gemeente merkt dat direct door lagere beschikbare geldmiddelen van de rijksoverheid, maar ook doordat niet meer geïnvesteerd wordt zoals in woningbouw.

Vanaf 2015 worden de gemeenten ook belast met de uitvoering van de jeugdzorg, een deel van de begeleiding, zorg van AWBZ geïndiceerden en de begeleiding van arbeidsgehandicapten. De gemeenten krijgen hiervoor geld van het Rijk, maar het totale budget voor de voorzieningen wordt fors gekort. Het is dus ook een bezuinigingsoperatie. Bij deze overheveling van overheidstaken naar gemeenten in 2015 dreigen voor kleinere gemeenten grote financiële risico's.

Zo dreigt bij kleine gemeenten 'een opeenstapeling van financiële risico's', omdat die maar beperkt de mogelijkheid hebben zelf inkomsten te genereren. Daarnaast kan de kwaliteit van de dienstverlening straks verschillen per gemeente.

Deze ontwikkelingen brengen extra risico's mee voor de gemeente Tholen die vragen om tijdige en adequate aanpak. De Partij van de Arbeid Tholen sluit haar ogen niet voor deze realiteit van:

- minder beschikbare middelen
- veranderingen op de woningmarkt
- decentralisatie van AWBZ zorgtaken, de jeugdzorg en de participatiewet.
- toenemend beroep op de bijstand

Voor de Partij van de Arbeid Tholen betekent dit voor de komende raadsperiode:

- Prioriteiten stellen en keuzes maken moeten niet uit de weg worden gegaan. Daarbij moet het belang van de inwoners van onze gemeente voorop staan.
- Noodzakelijke zorgverlening aan inwoners blijven verlenen.
- De wet schrijft voor dat iemand die een steun in de rug nodig heeft door een beroep te moeten doen op de bijstand die steun ook krijgt. Ook al is het beschikbare budget uitgeput.
- Op kosten van de gemeenschappelijke regelingen moet worden bezuinigd.
- Het is van belang om samenhang te brengen in investeringen op lange termijn in het wonen, onderwijs, zorg, welzijn en sport. Daarbij is regionale afstemming noodzakelijk.